

tyres, quam vel minimum a recto Dei cultu
discedere. v. *Juven. Sat. VIII. v. 81.*

CAPUT X.

*De officiis erga alios humanitatis seu
imperfectis.*

CCCXXXIX. Officia erga alios diximus
alibi esse vel perfecta vel imperfecta; prout
aut tantum non detrahimus aliorum perfectio-
nibus, aut eas quoque pro virili augemus.
Utraque porro vel *universalia* sunt ac absoluta,
vel *particularia* & hypothetica, quæ ex aliquo
peculiari statu simul pendent.

CCCXL. Inde vero generatim cognoscen-
tur, quia non modo Dei voluntas ac finis est,
ut uni æque ac alteri bene sit consultum, cui
fini utique *Solipsismus*, seu Egoismus moralis
repugnat, sed etiam quia nostra perfectio
obteneri sine aliorum auxilio non potest.
Danda igitur opera, primo ut & aliis bona
impertiamur, sicque eos invitemus ad felici-
tatem nostram promovendam, dein ut a
malo illis inferendo abstinemus, ne conen-
tur efficere nostram infelicitatem.

CCCXLI. Unde consequitur, ut nobis præ-
cepta sit *Philanthropia universalis*, *humanitas*, *candor*,
comitas, *festivas*, *civilitas* & *miseriordia*,
prohibita vero sit *Misanthropia*, *inhumanitas*, *in-*
vidia, *inurbanitas* & vitia cetera contraria, ut
sic

fic aliorum amorem mereamur, & odium evitemus. *v. Matth. XXII. 37.*

CCCXLII. Qui nos amat, *amicus est*, qui nos odit, *inimicus*. Quum omnes amare obligemur, & odium fugere, videndum etiam est, ut omnes nobis sint amici, nemo inimicus; hinc si aliquis inimicus sit, ut illum emolliamus. Et quia transgressio Legis Nat. ab altero facta nobis non dat Jus, ut eandem legem violemus, etiam amare inimicos obligati sumus, non odisse.

CCCXLIII. Juvamus alios, si effcimus, ut alter usu virium nostrarum suum possit consequi propositum; tenemur aliorum felicitatem promovere, ergo & illos juvare, ut bona corporis, animi, & status externi, scilicet res & famam acquirere, augere, & tueri possint.

CCCXLIV. Quæ officia omnibus indistinctim profunt, quum scilicet quisque se ipsum excolit, ut evadat aptior aliis adjuvandis, suoque exemplo illos ad bene agendum permoveat, ea vocantur *indefinita*. His contraeunt, qui nulli vitæ generi se addicunt, & quibus anima tantum pro sale est, ne putrescant, qui que divitiis soli incubuere repertis, nec partem posuere suis. *Virgil. VI. Æn v 610.*

CCCXLV. Illa vero officia, quæ certis tantum personis data occasione præstantur, dicuntur *definita*; & sunt vel *innocentæ utilitatis*, quæ iis, qui accipiunt, sunt utilia, danti non

molesta, veluti viam erranti monstrare, consilium dare deliberanti, vel *beneficentia* & *gratitudinis*. *

CCCXLVI. Officia beneficentia^æ aliis etiam cum aliqua molestia & diminutione ejus, quod nostrum est, præstamus, veluti quum indigentibus pecunias vel res elargimur. Est ergo beneficentia virtus, qua proclives reddimur ad aliquid alteri præstandum, ex τῷ nostro sine spe retributionis. Ast benefici non sunt, qui bona alteri conferunt, aut ignorantia, aut consilio nocendi, aut ex jactantia magis quam amore.

CCCXLVII Servat beneficentia^æ modum 1.) qui eam attemperat necessitati cujusvis, non si esurienti potum, aut ægroto epulum offert. 2.) qui dignos minus dignis, indigos opulentioribus, cognatos, ac necessarios extraneis anteponebat; quo majora enim adsunt motiva, eo major quoque obligatio efficitur.

CCCXLVIII. Ita porro 3.) conferenda sunt beneficia, ut quis ipse non egeat, secus in prodigalitate degenerat beneficentia; sed 4.) neque expectare oportet, donec nos rogent alii, quin etiam invitis succurrere debemus, si viribus nostris eorum resistantiam possimus superare. Cui rei si pares non simus, tunc primum illud obtinet: invito non dari beneficium. *Cicer. Off. I. 14. & 18.*

CCCXLIX. Gratitude est amor benefactoris. Quoniam illum magis amare tenemur, pro quo.

* *Vid. Cicer. Off. I. 16.*

quo plura pugnant motiva, sequitur etiam nos magis adhuc obligari ad gratitudinem, quam ad beneficentiam. *Cicer. Off. I. 15.*

CCCL. Contra ingratitude est odium benefactoris. Alia *simplex*, si data occasione non rependitur gratia, alia *pregnans*, & cum læsione conjuncta, si beneficia malefactoris pensantur. *Seneca de Benef. IV. c. 1. § 27.*

CCCLI. Leges hucusque recensitæ sunt imperfectæ, quatenus 1.) actiones affirmativas præscribunt erga alios, ad quas salva naturali libertate nemo cogi potest; dein 2.) hæc officia fontem in amore habent, qui in actione animi interna consistit, atque adeo non possunt extorqueri.

C A P U T X I.

De officiis erga alios absolutis perfectis.

CCCLII. Pertinent officia absoluta erga alios perfecta, ut alibi diximus, ad justitiam stricte talem; eaque omnia in hac propositione fundamentali continentur, *neminem lædas, aut quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris*; quæ quidem servari & fines Dei & propria nostra felicitas salusque exigunt.

CCCLIII. Exinde conclusio generalis promanat, ut homines reliquos, quibuscum idem ortus & interitus, communis Dominus & finis, eademque est natura, tamquam naturaliter æquales spectemus; adeoque a *superbia*